

Raport 2025 - ochrona środowiska i usługi komunalne

Podobnie jak w roku ubiegłym, do priorytetowych działań realizowanych na terenie Dzierżoniowa z zakresu ochrony środowiska i usług komunalnych należą przedsięwzięcia w obszarze gospodarki odpadami komunalnymi, gospodarki wodno-ściekowej, zanieczyszczenia powietrza, utrzymania czystości i porządku na terenach miejskich, w tym zieleni i miejsc aktywnego wypoczynku.

Działania realizowane w tych obszarach mają na celu tworzenie przyjaznych dla mieszkańców terenów, dostarczenie mieszkańcom dobrych usług komunalnych przy jednoczesnym eliminowaniu lub ograniczaniu negatywnego wpływu funkcjonowania miasta na otoczenie.

Gospodarka odpadami komunalnymi

Sprawy gospodarowania odpadami komunalnymi wytwarzanymi przez mieszkańców rozwiązywane są wspólnie z innymi gminami w ramach Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7. Oprócz Dzierżoniowa do ZGPD-7 należą również gmina Dzierżoniów, Niemcza, Bielawa, Pieszycy i Piława Górna.

Zgodnie z przyjętym statutem ZGPD-7 odpowiedzialny jest m.in. za odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych zlokalizowanych na terenie gmin członkowskich, podejmowanie uchwał związanych z gospodarowaniem odpadami komunalnymi, określanie stawek opłat dla mieszkańców oraz sprawozdawczość. System odbioru odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych oparty jest na przepisach określonych w ustawie o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz uchwałach Zgromadzenia Związku Gmin Powiatu Dzierżoniowskiego ZGPD-7.

Na koniec grudnia 2025 r. w systemie odbioru odpadów znajdowało się 68.014 osób:

- miasto Dzierżoniów: 23.843 osoby;
- gmina Bielawa: 22.307 osób;
- gmina Dzierżoniów: 7.056 osób;
- miasto i Gmina Pieszycy: 6.726 osób;
- miasto Piława Górna: 4.345 osób;
- miasto i Gmina Niemcza: 3.737 osób.

Odpady komunalne wytwarzane na terenie Związku ZGPD-7 przekazywane są do regionalnej instalacji przetwarzania odpadów komunalnych (RIPOK), tj. Ekologicznego Centrum Odzysku przy ul. Ceglanej w Bielawie. RIPOK posiada instalację do przetwarzania zmieszanych odpadów komunalnych, w tym instalację do prowadzenia kompostowania bioodpadów oraz instalację do doczyszczania selektywnie zbieranych odpadów.

Podobnie jak w latach poprzednich, w ramach systemu odbioru odpadów komunalnych selektywna zbiórka odpadów prowadzona jest dwoma metodami: metodą workową i metodą pojemnikową.

Metoda workowa prowadzona jest w zwartej zabudowie jednorodzinnej i oparta jest na gromadzeniu w plastikowych workach szkła, makulatury, metali, tworzyw sztucznych i opakowań wielomateriałowych oraz bioodpadów w gniazdach segregacyjnych (w systemie dopuszczone jest także przydomowe kompostowanie). Posegregowane odpady odbierane były przez cały rok w pierwszy poniedziałek, wtorek i środę miesiąca (dzień zależy od lokalizacji nieruchomości).

Na pozostałych terenach miasta obowiązuje metoda pojemnikowa oparta na gniazdach segregacyjnych, które wyposażone są w pojemniki do gromadzenia szkła, tworzyw sztucznych, papieru oraz bioodpadów.

Uzupełnieniem systemu gospodarowania odpadami komunalnymi jest punkt selektywnego zbierania odpadów komunalnych (PSZOK) przy ul. Bielawskiej 15b w Dzierżoniowie oraz objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych.

Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów czynny jest od poniedziałku do soboty.

Do punktu można dostarczyć bez dodatkowych opłat odpady komunalne z gospodarstw domowych, takie jak meble oraz inne odpady wielkogabarytowe, odpady budowlano-remontowe (gruz bez zanieczyszczeń, płyty kartonowo-gipsowe), zużyty sprzęt elektryczny, odpady zielone (trawa, liście), przeterminowane leki, igły i strzykawki z iniekcji wykonywanych w gospodarstwie domowym, chemikalia i odpady niebezpieczne z gospodarstwa domowego (resztki farb, lakierów, klejów, rozpuszczalników, świetlówki i inne odpady zawierające rtęć itp.), zużyte baterie i akumulatory, zużyte opony z pojazdów użytkowanych w gospodarstwie domowym oraz posegregowane odpady z papieru, szkła, metali, tworzyw sztucznych i wielomateriałowe, a także tekstylia i odzież.

W celu ułatwienia mieszkańcom pozbycia się odpadów wielkogabarytowych prowadzona jest objazdowa zbiórka odpadów wielkogabarytowych. W 2025 r. mieszkańcy w ramach systemu mieli możliwość 3 razy w roku przekazać w ten sposób odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz opony z pojazdów osobowych. Łączna masa odebranych od mieszkańców odpadów wielkogabarytowych wyniosła 956,27 ton, w tym w ramach zbiórek objazdowych 290,71 tony.

Na terenie Dzierżoniowa prowadzona jest także pojemnikowa zbiórka elektroodpadów - pojemniki ustawione są na parkingu przy Sowiogórskim Centrum Komunikacyjnym, na parkingu na os. Różanym 22 A, a także na parkingu przy Biedronce na ul. Piłsudskiego 18. Pojemniki stanowią

uzupełnienie systemu gospodarowania odpadami komunalnymi w zakresie elektroodpadów, poza możliwością dostarczenia zużytego sprzętu do PSZOK lub oddania do sklepu przy zakupie takiego samego urządzenia (w ramach gminnego systemu zostało odebranych od mieszkańców 42,82 tony elektroodpadów).

Za 2025 r. gminy/związki międzygminne były zobowiązane osiągnąć poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, rozumiany jako stosunek masy odpadów komunalnych przygotowanych do ponownego użycia i poddanych recyklingowi do masy wytworzonych odpadów komunalnych, w wysokości 55% (w 2024 r. wartość ta wynosiła 45%, w 2023 r. 35%).

W przypadku związków międzygminnych poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów wylicza się łącznie dla całego związku międzygminnego. W przypadku ZGPD-7 łączny poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów, po uwzględnieniu w wyliczeniu poziomu recyklingu masy bioodpadów stanowiących odpady komunalne posegregowanych i poddanych recyklingowi u źródła (kompostowanie przydomowe) w 2024 r. wyniósł 47,1%. Dane o osiągniętym poziomie recyklingu za 2025 r. będą znane po przeanalizowaniu i zweryfikowaniu przez pracowników ZGPD-7 sprawozdań za 2025 r. przekazywanych przez podmioty gospodarcze odbierające odpady komunalne z Dzierżoniowa.

Informacje dotyczące systemu gospodarki odpadami komunalnymi za rok 2025.

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
1	Masa zmieszanych odpadów komunalnych odebranych z terenu Dzierżoniowa	Mg/rok	6.838,97
2	Masa wysegregowanych odpadów komunalnych: papier i tektura	Mg/rok	537,23
3	Masa wysegregowanych odpadów komunalnych: opakowania z metali, tworzyw sztucznych i wielomateriałowe	Mg/rok	451,84
4	Masa wysegregowanych odpadów komunalnych: opakowania ze szkła	Mg/rok	452,31

L.p.	Wskaźnik	Jednostka	Wartość
5	Masa odebranych odpadów wielkogabarytowych	Mg/rok	956,27
6	Masa odebranego zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego	Mg/rok	42,82
7	Masa odebranych odpadów budowlanych i rozbiórkowych	Mg/rok	958,24
8	Poziom przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych	[%]	brak danych *
9	Informacja o osiągniętym poziomie składowania odpadów komunalnych	[%]	brak danych *
10	Liczba mieszkańców Dzierżoniowa objętych miejskim systemem gospodarki odpadami	liczba	23.843
11	Liczba gniazd do selektywnej zbiórki	szt.	164

* dane będą dostępne po przeanalizowaniu i zweryfikowaniu sprawozdań za rok 2025, przekazywanych przez podmioty gospodarcze, odbierające odpady komunalne z Dzierżoniowa.

Zestawienie zbieranych odpadów komunalnych w latach 2015-2025

Rok	Niesegregowane odpady komunalne 20 03 01	Papier i Opakowania		Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	Opakowania z metali (15 01 04)	Opakowania ze (15
		tektura (15 01 01, 20 01 01)	z tworzyw sztucznych (15 01 02)			
2025	6.838,97	537,2	odpady z metalu włączone do kodu 150106	451,8	odpady z metalu włączone do kodu 150106	452,3
2024	8.718,05	875,8	odpady z metalu włączone do kodu 150106	720,1	odpady z metalu włączone do kodu 150106	449,2

Rok	Niesegregowane odpady komunalne 20 03 01	Papiery tektura (15 01 01, 20 01 01)	Opakowania z tworzyw sztucznych (15 01 02)	Zmieszane odpady opakowaniowe (15 01 06)	Opakowania z metali (15 01 04)	Opakowania ze (15
2023	8.531,4	797,2	odpady z metalów włączone do kodu 150106	670,8	odpady z metalów włączone do kodu 150106	421,3
2022	9.084,6	1.008,5	114,6	484,3	73,2	464,1
2021	9.427,3	966,5	93,3	447,3	80,8	486,3
2020	9.190,8	872,1	51,9	369,8	84,3	420,2
2019	10.878,9	1.442,4	39,5	478,9	57,6	352,7
2018	11.344,7	1.060,9	46,6	277,8	57,2	256,9
2017	11.293,1	414,8	273,2	-	-	270
2016	11.039,6	346	264,2	-	-	285,5
2015	10.493,4	331,6	252	-	-	205,3

* dane dotyczą odbioru odpadów wyłącznie z terenów zamieszkałych; w danych tych nie są ujęte odpady odbierane z terenów niezamieszkałych (tereny te nie są objęte systemem gminnym - dane te będą dostępne po złożeniu sprawozdań przez podmioty gospodarcze obsługujące te tereny)

W celu wykonania obowiązku odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych ZGPD7 cyklicznie przeprowadza przetargi na świadczenie usług w tym zakresie. W 2025 r., podobnie jak w latach ubiegłych, usługa odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych realizowało konsorcjum składające się z dwóch lokalnych firm: Przedsiębiorstwa Komunalnego z Dzierżoniowa i ECO Ekologiczne Centrum Odzysku z siedzibą w Pieszycach.

Wysokość opłaty ponoszonej przez mieszkańców w 2025 r. wynosiła 48 zł (stawka opłaty podwyższonej, jeżeli właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, wynosiła 96 zł). Koszt usługi odbioru i zagospodarowania odpadów komunalnych z terenu Dzierżoniowa w 2025 r. wyniósł 13.703 288,44 zł. Podobnie jak w

latach poprzednich, największym wyzwaniem dla gminnych systemów gospodarowania odpadami komunalnymi jest uzyskiwanie coraz wyższych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, zmniejszająca się liczba osób zgłaszanych w systemie oraz rosnące ceny usług w obszarze gospodarowania odpadami komunalnymi.

Gospodarka wodno-ściekowa

Zaopatrzenie w wodę i odprowadzanie ścieków, zgodnie z ustawą o samorządzie gminnym, należy do zadań własnych gmin. W przypadku Dzierżoniowa zadanie dostarczania wody, odprowadzania ścieków i ich oczyszczania zostało powierzone spółce komunalnej Wodociągi i Kanalizacja (WiK Sp. z o.o.).

[WiK Sp. z o.o.](#) jest spółką międzygminną, w której udziały oprócz miasta Dzierżoniów posiadają także gminy: Dzierżoniów, Bielawa, Pieszyce, Niemcza, Piława Górna. Sprawne funkcjonowanie systemu wodno-kanalizacyjnego i dostęp właścicieli nieruchomości do sieci wodno-kanalizacyjnych wymaga budowy nowych sieci na terenach przeznaczonych pod zabudowę oraz prowadzenia stałych prac modernizacyjnych i remontowych.

Największym projektem realizowanym przez WiK Sp. o.o. w zakresie gospodarki wodno-ściekowej jest projekt pn. „Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej na terenie gmin powiatu dzierżoniowskiego”. Wartość pierwszego etapu projektu zakończonego 2016 r. to ponad 104 mln zł, a poziom dofinansowania z Funduszu Spójności wynosił 46,5 mln zł.

Od 2017 r. do końca 2023 r. realizowany był drugi etap projektu, którego wartość wyniosła ponad 53 mln zł (poziom dofinansowania 27,2 mln zł). Od 2025 r. spółka realizuje kolejny etap, którego głównym celem jest rozbudowa i modernizacja oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie.

Ilość wody dostarczonej w 2025 r. na teren miasta kształtowała się na podobnym jak w latach poprzednich poziomie i wyniosła 1.299.256,23 m³, w tym dla gospodarstw domowych 1.001.535,37 m³, dla przemysłu 107.536,14 m³, dla pozostałych 190.093,17 m³, a na cele przeciwpożarowe 91,51 m³.

Priorytetowym zadaniem związanym z bezpieczeństwem dostawy wody jest budowa tranzytowej magistrali wodociągowej łączącej ujęcie wody na Jeziorze Bystrzyckim (zakład uzdatniania wody w Lubachowie) z siecią na terenie Dzierżoniowa i innych gmin będących w zasięgu sieci wodociągowej WiK Sp. z o.o. W 2025 r., równolegle z przebudową ul. Kilińskiego w Dzierżoniowie, został wybudowany odcinek magistrali wodociągowej na ul. Kilińskiego (zadanie to będzie kontynuowane także w roku 2026, równolegle z pracami związanymi z przebudową ul. Kilińskiego).

Spółka w 2025 r. realizowała także zadania związane z rozbudową sieci wodociągowych i kanalizacyjnych (ul. Wiosenna, ul. Widokowa, ul. Marii Dąbrowskiej) oraz kontynuowała modernizację oczyszczalni ścieków w Dzierżoniowie, której celem jest zwiększenie przepustowości oraz poprawa jakości odprowadzanych ścieków. Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2025 r. realizowane były prace związane z wymianą sieci wodociągowych i kanalizacyjnych.

Głównymi elementami systemu gospodarki ściekowej na terenie Dzierżoniowa są sieci kanalizacji sanitarnej i oczyszczalnia ścieków zlokalizowana przy ul. Brzegowej w Dzierżoniowie. Sieć kanalizacji sanitarnej w Dzierżoniowie obejmuje swoim zasięgiem większość terenów

zamieszkałych, z wyjątkiem ul. Wiejskiej (obszar ten ze względu na ukształtowanie terenu oraz bardzo rozproszoną zabudowę wyłączony jest z obszaru aglomeracji) oraz część ul. Podwalnej (tereny zabudowy usługowej i przemysłowej).

Łączna długość sieci kanalizacji sanitarnej na koniec 2025 r. wyniosła 78,87 km. Dzięki tak rozbudowanej sieci kanalizacji sanitarnej liczba mieszkańców Dzierżoniowa korzystających z niej przekracza 99%. Na terenie miasta występują nieliczne nieruchomości, które mimo funkcjonowania w pobliżu sieci kanalizacji sanitarnej dalej posiadają zbiorniki bezodpływowe lub przydomowe oczyszczalnie ścieków.

Ścieki sanitarne z terenu Dzierżoniowa odprowadzane są do oczyszczalni ścieków przy ul. Brzegowej 144, gdzie trafiają także ścieki z terenu Pieszyc i Bratoszowa oraz od połowy 2024 r. - ścieki z terenu gminy Dzierżoniów. Średnia przepustowość oczyszczalni wynosi 7.500 m³/dobę, maksymalna przepustowość 18.000 m³/dobę. W 2025 r. łączna ilość ścieków dopływających i oczyszczonych w dzierżoniowskiej oczyszczalni wyniosła 1.977,42 tys. m³ (w 2024 r. - 2.435,95 tys. m³, w 2023 r. - 2.131,92 tys. m³, w 2022 r. - 2.387,1 tys. m³). Zastosowana technologia oczyszczania umożliwia znaczącą redukcję zanieczyszczeń ścieków w zakresie BZT5, zawiesiny ogólnej, ChZT, a także redukcję biogenów, tj. zanieczyszczenia azotem i fosforem.

Oczyszczalnia ścieków spełnia wymogi prawne określone w pozwoleniu wodnoprawnym.

Tabela przedstawiająca zużycie wody w Dzierżoniowie

Rok	2019	2020	2021	2022	2023
Zużycie wody					
ogółem, w tym (m³)	1.310.690,92	1.295.893,47	1.301.246,51	1.291.154,55	1.264.967,50
Gospodarstwa domowe (m³)	981.882,85	1.026.821,66	1.000.241,27	973.933,68	967.191,86
Przemysł (m³)	138.500,62	108.848,15	118.466,46	115.746,46	109.174,12
Przemysł (m³)	190.177,85	160.135,85	182.511,47	201.377,01	188.590,34
P. poź (m³)	129,60	87,81	27,51	97,4	11,18

Woda pitna dostarczana siecią wodociągową do mieszkańców Dzierżoniowa, jak i innych gmin, tj.: Bielawa, Piława Górna, Pieszycy, Niemcza, Gmina Dzierżoniów, spełnia wymogi Rozporządzenia Ministra Zdrowia dotyczącego jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.

Zgodnie z obowiązującym prawem w celu monitorowania jakości wody zostały wyznaczone, w uzgodnieniu z Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Dzierżoniowie (PPIS), stałe punkty czerpalne. WiK Sp. z o.o. co roku opracowuje harmonogram pobierania próbek wody do badań, który zatwierdzany jest przez PPIS. Z przeprowadzonych badań wody realizowanych według ustalonego harmonogramu, sporządzane jest sprawozdanie. PPIS prowadzi bezpośredni nadzór nad jakością wody do spożycia.

W celu pełnej kontroli jakości wody punkty poboru próbek do badań zlokalizowane są w ujęciach wody surowej (ujęcia głębinowe, infiltracyjne i powierzchniowe), na stacjach uzdatniania wody, w miejscach wprowadzania wody do sieci wodociągowej po uzdatnieniu, a także w różnych punktach sieci dystrybucyjnej.

Sieć wodociągowa zarządzana przez WiK sp. z o.o. - wodociąg publiczny Dzierżoniów - oparta jest na wodzie mieszanej powierzchniowo-wgłębnej (9 szt. ujęć głębinowych oraz 2 ujęcia powierzchniowe (jeziro Bystrzyckie w Zagórzu Śląskim oraz strumienie górskie zlokalizowane w Górach Sowich).

Jakość wody dostarczanej do sieci wodociągowej kontrolowana jest na bieżąco także przez Laboratorium Badania Wody i Ścieków WiK Sp. z o.o. w Dzierżoniowie oraz zgodnie z harmonogramem zatwierdzonym przez PPIS w Dzierżoniowie. Polityka jakości przyjęta przez WiK Sp. z o.o. i realizowana w laboratorium ma na celu zapewnienie wiarygodności i obiektywności wyników badań (laboratorium posiada certyfikat akredytacji laboratorium badawczego).

Woda dostarczana mieszkańcom Dzierżoniowa spełnia wszystkie wymagania jakościowe nałożone przez przepisy prawne. Z danymi dotyczącymi jakości wody mieszkańcy mogą zapoznać się na ogólnodostępnej stronie internetowej WiK Sp. z o.o. w zakładce „jakość wody”.

Ścieki deszczowe i roztopowe z terenu miasta odprowadzane są siecią kanalizacji deszczowej do wód powierzchniowych. Ich łączna długość na

terenie Dzierżoniowa na koniec 2025 r. wynosiła 67,90 km. W celu prawidłowego funkcjonowania sieci deszczowej w 2025 r. wykonano czyszczenie wpustów deszczowych, przeprowadzono czyszczenie separatorów substancji ropopochodnych i wykonano czyszczenie kanalizacji deszczowej (wytypowane odcinki kanalizacji deszczowej, w których zaobserwowano utrudnienia w odprowadzeniu wód opadowych i roztopowych). Na bieżąco usuwane były awarie kanalizacji deszczowej. Ponadto w 2025 r. wykonane zostały prace konserwacyjne na rowach odprowadzających wody opadowe o łącznej długości 790 metrów.

W celu ograniczenia zagrożenia powodziowego w 2025 r. Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie (PGWWP) kontynuowało prace związane z oczyszczeniem koryta rzeki Piława i Potoku Brzęczek. W ramach porozumienia miasta z (PGWWP) oczyszczone zostało koryto Potoku Pieszyckiego.

Jakość powietrza

Monitoring zanieczyszczenia powietrza w Dzierżoniowie prowadzony jest przez Inspekcję Ochrony Środowiska w ramach państwowego monitoringu środowiska. Pomiar dokonywany jest automatycznie w stacji pomiarowej na terenie Komendy Powiatowej Państwowej Staży Pożarnej przy ul. Piłsudskiego w Dzierżoniowie.

Na stacji pomiarowej do 2019 r. były mierzone następujące zanieczyszczenia powietrza: dwutlenek siarki, dwutlenek azotu, pył zawieszony PM10. Obecnie na stacji pomiarowej mierzone są wyłącznie wartości pyłu zawieszonego PM10. Wyniki dostępne są na stronie internetowej [Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska](#).

Średnioroczna wartość zanieczyszczenia pyłu zawieszonego PM10 w 2025 r. wyniosła $19,48 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (dopuszczalna wartość $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$) i była na podobnych poziomach jak w latach poprzednich (rok 2024 - $17,7 \mu\text{g}/\text{m}^3$, roku 2023 $18,1 \mu\text{g}/\text{m}^3$). Mimo nieprzekroczenia średniorocznej wartości w 2025 r. zostały zanotowane przekroczenia 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 (powyżej $50 \mu\text{g}/\text{m}^3$).

Dni z przekroczeniami poziomu dopuszczalnego było 20 (przy wartości dopuszczalnej 35 dni). To o 6 dni więcej niż w 2024 r. Najwyższa zanotowana wartość 24-godzinnego stężenia pyłu zawieszonego PM10 w 2025 r. została

zanotowana 10 lutego i wyniosła 87,88 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ (w 2024 r. maksymalna wartość wyniosła 144,55 $\mu\text{g}/\text{m}^3$ i było to 10 stycznia 2024 r.).

Najwięcej dni w jednym miesiącu z przekroczeniami wartości dopuszczalnych 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 odnotowano w grudniu (6 dni z przekroczeniami). Liczba dni z przekroczeniami w miesiącu: styczeń: 4 dni, luty: 5 dni, marzec: 2 dni, od kwietnia do października: 0 dni, listopad: 3 dni, grudzień: 6 dni. Ponadnormatywny poziom 24-godzinnych stężeń pyłu zawieszonego PM10 występował w okresie grzewczym, co świadczy o dużym wpływie emisji z indywidualnych instalacji grzewczych na stężenia zanieczyszczeń w powietrzu atmosferycznym.

Obok emisji z instalacji wpływ na notowane wartości zanieczyszczeń mają także warunki meteorologiczne panujące w danym okresie na określonym obszarze. Istotne znaczenie dla możliwości rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń w powietrzu ma pionowy rozkład temperatury.

Występowanie zjawiska inwersji termicznej (temperatura powietrza rośnie wraz z wysokością) wpływa na utrudnienie pionowego rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń, a tym samym kumulowania się ich w przy powierzchniowej warstwie. Tego typu zjawiska występowały na terenie Dzierżoniowa, czego skutkiem były wysokie stężenia zanieczyszczeń pyłowych w dniach od 10 do 19 lutego 2025 r. Innym czynnikiem meteorologicznym wpływającym na jakość powietrza jest prędkość wiatru. Brak wiatru lub jego niewielka prędkość sprzyjają zwiększeniu poziomu stężenia zanieczyszczeń.

Przekroczenia 24-godzinnego pyłu PM 10 w latach 2015-2025

L.p.	Rok	Liczba dni z przekroczeniem wartości dobowej (średnia wartość dobową 50$\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Dopuszczalna liczba dni z przekroczeniem wartości dobowej
1	2015	67	35
2	2016	64	35
2	2017	50	35
4	2018	45	35
5	2019	34	35
6	2020	26	35
7	2021	35	35
8	2022	23	35
9	2023	11	35

L.p. Rok	Liczba dni z przekroczeniem wartości dobowej (średnia wartość dobową 50µg/m3)	Dopuszczalna liczba dni z przekroczeniem wartości dobowej
10 2024 14		35
11 2025 20		35

Ograniczenie niskiej emisji było i jest jednym z głównych celów ochrony środowiska w Dzierżoniowie. Do najważniejszych działań w tym obszarze należy zaliczyć przedsięwzięcia związane z likwidacją starych pieców opalanych paliwem stałym i montaż źródeł ciepła o niskiej emisji lub bezemisyjnych.

W 2025 r. na terenie Dzierżoniowa funkcjonowały programy umożliwiające dofinansowanie zmiany sposobu ogrzewania, tj. „Ciepłe mieszkanie”, „Czyste powietrze”, miejski program dotyczący mieszkań komunalnych (zwolnienie z czynszu w przypadku zmiany sposobu ogrzewania) oraz program wspierający przedsiębiorców realizujących zmianę sposobu ogrzewania. Ekologiczne źródła ciepła montowano też w ramach inwestycji i remontów prowadzonych w mieszkaniach komunalnych (DZBM Sp. z o.o.).

W wyniku tych działań w mieście ubyło 120 tzw. kopciuchów (w 2024 r. liczba ta wyniosła 78 szt.). Łączna powierzchnia budynków i lokali, w których nastąpiła zmiana sposobu ogrzewania, wyniosła 7.085 m². Najwięcej zadań dotyczyło zmiany sposobu ogrzewania z węglowego na ogrzewanie gazowe. Szacuje się, że w wyniku tych działań redukcja pyłów PM10 wyniosła około 5,31 Mg/rok, pyłów PM 2,5 około 3,98 Mg/rok.

Inne działania sprzyjające ograniczeniu niskiej emisji realizowane w 2025 r.:

- modernizacje i remonty dróg gminnych - oprócz zwiększenia bezpieczeństwa i płynności ruchu prace te ograniczają uciążliwości związane z transportem, tj. zanieczyszczenie powietrza oraz hałas;
- sadzenie drzew i krzewów - w 2025 r. były kontynuowane działania mające na celu zwiększenie liczby drzew i krzewów na terenie Dzierżoniowa. Nowe nasadzenia były wykonywane przez miasto w ramach utrzymania zieleni miejskiej, a także przez inne podmioty w ramach działań promocyjnych oraz w ramach kompensacji przyrodniczych. W 2025 r. posadzono łącznie 11.413 sztuk roślin wieloletnich, w tym 321 drzew, takich jak lipy, klony, graby, wiązy,

sosny, jarzęby itp.;

- rozbudowa i modernizacja sieci ciepłowniczej i podłączanie do niej nowych obiektów oraz modernizacja ciepłowni przy ul. Złotej w Dzierżoniowie - zadanie realizowane przez podmiot prywatny ZEC Zakład Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.;
- kontrole nieruchomości w zakresie przestrzegania zakazu spalania odpadów oraz przestrzegania przepisów uchwały antysmogowej prowadzone przez Straż Miejską (w 2025 r. zostało przeprowadzonych łącznie 258 kontroli).